

Rapport

Rapport over een klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland uit Amsterdam.

Rapportnummer: 2011/259

Datum: 23 augustus 2011

Klacht

Verzoekster klaagt over de slechte detentieomstandigheden op het politiebureau Prinsengracht te Amsterdam toen haar zoon daar in de nacht van 3 oktober 2009 ingesloten was.

Bevindingen

Algemeen

De zestienjarige zoon van verzoekster bezocht op een avond in oktober een feest in de uitgaansgelegenheid Escape de Luxe in Amsterdam. Op een zeker moment is de zoon van verzoekster het pand uitgezet omdat hij binnen ruzie met een andere bezoeker zou hebben gehad. Buiten de Escape was een aantal politieambtenaren aanwezig omdat er onrust op straat was ontstaan. De politieambtenaren gaven de zoon van verzoekster een aantal malen de vordering dat hij moest vertrekken. De zoon van verzoekster zou hier geen gehoor aan hebben gegeven waarop hij werd aangehouden en overgebracht naar het politiebureau Prinsengracht. Daar is hij ingesloten in een politiecel.

Visie van verzoekster

Verzoekster gaf aan dat haar zoon, nadat hij was ingesloten in de politiecel, op enig moment erg nodig moest plassen. Hij heeft toen op de bel gedrukt die in zijn cel aanwezig was. Hier werd naar zijn zeggen echter niet op gereageerd. Na ongeveer een uur lang te hebben gebeld, heeft de zoon van verzoekster zijn trui uitgetrokken om daar in te plassen, zodat de urine zich niet verder over de grond verspreidde.

Verzoekster schrijft dat zij zich nog heel goed kan herinneren de volgende ochtend "een gebroken kind opgehaald te hebben van het bureau met in een plastic zak met opdruk van het logo van de politie een naar urine stinkende trui en sokken." Verzoekster is van mening dat dit een schadelijke, kind-onvriendelijke en mensonterende manier van opsluiten van een arrestant is.

Advies van de Commissie voor de Politieklachten

De Commissie overwoog dat de verklaringen van de diverse partijen geen volledig uitsluitsel bieden over de gebeurtenissen op politiebureau Prinsengracht. Ze overwoog voorts dat de politie niet op een gedocumenteerde en overtuigende wijze weerspreekt dat de zoon van klaagster een aantal malen zonder resultaat op de bel heeft gedrukt om te kunnen gaan urineren. De Commissie gaat er daarom vanuit dat de politie niet op het bellen van de zoon van klaagster heeft gereageerd en dat de zoon daardoor de noodzaak

voelde in het dagverblijf te urineren. De Commissie adviseerde de korpsbeheerder dan ook om het klachtonderdeel over de detentieomstandigheden op het politiebureau gegrond te verklaren.

Standpunt korpsbeheerder

De korpsbeheerder besloot echter om het advies van de commissie niet te volgen. De verklaringen van de diverse partijen gaven geen volledig uitsluitel over de gebeurtenissen op politiebureau Prinsengracht. In het systeem Basisvoorziening handhaving (BHV) werd gemeld dat er geen bijzonderheden zijn waargenomen. Bovendien is er de verklaring van de chef van dienst, dat hij zich niet kan herinneren dat de zoon van klaagster die nacht veelvuldig heeft gebeld. Op basis van de stukken valt niet te achterhalen wat er die nacht precies is gebeurd. Daarom onthoudt de korpsbeheerder zich van een oordeel betreffende het klachtonderdeel over de detentieomstandigheden op het politiebureau.

Beantwoording vragen Nationale ombudsman

In het kader van het onderzoek stelde de Nationale ombudsman de korpsbeheerder een aantal vragen. De korpsbeheerder liet hierop voor zover relevant weten dat het urineren van verdachten in een dagverblijf, voornamelijk tijdens weekendnachten, niet dermate bijzonder is dat een dergelijk voorval gemuteerd wordt. Vaak wordt het resultaat van de behoefte wel waargenomen en een calamiteitenschoonmaak gebeld. De korpsbeheerder gaf voorts aan dat hij het mogelijk achtte dat de zoon van klaagster in het dagverblijf heeft geürineerd. Het verzoek om naar het toilet te gaan, kan slechts met een hele goede reden voor korte tijd geweigerd worden. Te denken valt aan een situatie waarin een of meerdere arrestanten al door de cellengang lopen. De korpsbeheerder antwoordde vervolgens nog dat in beginsel op de bel van een arrestant in de cel of dagverblijf zo snel mogelijk wordt gereageerd. Zodra een arrestant op de bel drukt dan gaat er een lampje branden en klinkt er een geluidssignaal. Het lampje dient uitgedrukt te worden om het geluidssignaal opnieuw te horen. Veel arrestanten, vaak onder invloed van alcohol of drugs, drukken meerdere malen op de bel, waarbij zij niet of onvoldoende openstaan voor de antwoorden die zij op hun vragen krijgen van politiepersoneel. Vaak wordt meerdere malen op de bel gedrukt om extra aandacht te vragen of om het politiepersoneel uit te dagen.

Tot slot liet de korpsbeheerder nog weten dat de beantwoording van de vragen hem niet tot een ander oordeel bracht. Wel gaf de korpsbeheerder aan dat hij in het algemeen een adequate reactie op het bellen van een arrestant van belang achtte. De korpsbeheerder zag dan ook aanleiding om de correspondentie tussen hem en de Nationale ombudsman en de klacht van verzoekster onder de aandacht te brengen van de Commissie van Toezicht voor de Politiecellen.

Beoordeling

Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat overheidsinstanties aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die overheidsinstanties zijn aangewezen. Dit betekent dat arrestantenbewaarders adequaat moeten reageren op een verzoek van een ingeslotene dat hij naar het toilet moet.

Verzoekster haar zoon is stellig in zijn bewering dat hij gedurende lange tijd meermalen op de bel heeft gedrukt toen hij naar het toilet moest, maar dat daar geen reactie op kwam. Hij zag zich toen genoodzaakt om te urineren in zijn trui. De politie stelt daar tegenover dat de chef van dienst zich niet kan herinneren dat de zoon van klaagster veelvuldig heeft gebeld. Verder meldt het systeem dat er geen bijzonderheden zijn waargenomen. De korpsbeheerder heeft dit verduidelijkt door aan te geven dat wanneer een verdachte urineert in zijn cel dit nooit wordt gemuteerd omdat dit niet een gebeurtenis is die dermate bijzonder is dat dit nodig wordt geacht. De korpsbeheerder sloot niet uit dat verzoeksters zoon in de cel had geürineerd.

De Nationale ombudsman is met de Commissie voor de Politieklachten van oordeel dat de korpsbeheerder niet op een overtuigende wijze de beweringen van de zoon van verzoekster heeft weersproken. Aan het gegeven dat er geen documentatie is van wat er die nacht precies heeft plaatsgevonden, kan naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet de conclusie worden verbonden dat daardoor niet meer te achterhalen valt wat er die nacht precies is gebeurd. Het is immers de verantwoordelijkheid van de politie om het reilen en zeilen van een nacht goed te registreren. Daarbij merkt de Nationale ombudsman op dat hij het zorgelijk vindt dat kennelijk vele voorvallen, zoals het urineren in een cel, niet worden gemuteerd. In het geval van verzoeksters zoon had dit wel in de lijn der verwachtingen gelegen nu hij 16 jaar oud en dus nog minderjarig is. Juist in het geval van een minderjarige mag van de politie worden verwacht dat zij extra oplet en zorgvuldig is.

Gelet op het voorgaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat het gegeven dat er geen bijzonderheden over de bewuste nacht zijn vastgelegd voor rekening van de politie komt. De Nationale ombudsman acht derhalve de lezing van de zoon van verzoekster aannemelijk. Dit betekent dat er niet door de politie is gereageerd op het bellen van de zoon van verzoekster, waardoor hij zich genoodzaakt zag in een trui te urineren. De Nationale ombudsman vindt dit zeer ernstig. Het is onderdeel van onze beschaving dat ingeslotenen fatsoenlijk hun behoeften kunnen doen op een toilet. Het is daarbij te meer spijtig dat dit een minderjarige heeft moeten overkomen. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat een dergelijk voorval op een jonge leeftijd, naast het gegeven dat ingesloten worden in een politiecel al niet prettig is, een grote impact heeft. Alle omstandigheden in aanmerking genomen is de Nationale ombudsman dan ook van oordeel dat de korpsbeheerder in strijd heeft gehandeld met het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland is gegrond wegens schending van het vereiste van bijzondere zorg.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 18 september 2010.

Aanvullende informatie van verzoekster d.d. 23 september 2010, waaronder:

de beslissing van de korpsbeheerder d.d. 16 september 2010;

het advies van de Commissie voor de Politieklachten Amsterdam-Amstelland d.d. 23 juni 2010.

Standpunt van de korpsbeheerder d.d. 14 december 2010, met als bijlage kopieën van de Arrestantenlogging.

Nadere reactie van verzoeksters d.d. 18 januari 2011.

2

2010.10323

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

de Nationale ombudsman